

Materiał informacyjny dotyczący problematyki przedstawiania towarów i dokonywania zgłoszeń celnych w obrocie pocztowym, w kontekście zmian wynikających z wdrożenia Unijnego Kodeksu Celnego (cz. 2)

W nawiązaniu do opublikowanego na stronach internetowych Ministerstwa Finansów w dniu 26.04.2016 r. „Materiału informacyjnego dotyczącego problematyki przedstawiania towarów i dokonywania zgłoszeń celnych w obrocie pocztowym, w kontekście zmian wynikających z wdrożenia Unijnego Kodeksu Celnego”, Ministerstwo Finansów uprzejmie informuje, że w dniu 19 sierpnia 2016 r. w Dzienniku Ustaw pod pozycją 1293 zostało opublikowane rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie zgłoszeń celnych w obrocie pocztowym.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 20 sierpnia 2016 r.

Założenia okresu przejściowego dla UKC pozwoliły w dużej mierze utrzymać na gruncie ww. rozporządzenia dotychczasowe rozwiązania krajowe związane z trybem dokonywania przywozowych zgłoszeń celnych w obrocie pocztowym, z jednoczesnym uwzględnieniem wynikającego z prawa unijnego podziału na:

- przesyłki z korespondencją,
- przesyłki zwolnione z należności celnych i podatkowych,
- przesyłki zwolnione z należności celnych, ale niezwolnione z należności podatkowych,
- przesyłki definiowane postanowieniami art. 144 akapit pierwszy rozporządzenia delegowanego, oraz
- pozostałe.

W praktyce oznacza to, że dotychczasowy tryb postępowania (np. dokument SAD, czy jego elektroniczny odpowiednik w postaci komunikatu przesyłanego do systemu CELINA) będzie znajdował zastosowanie do zmienionego częściowo zakresu merytorycznego.

Niezależnie od powyższego Ministerstwo Finansów pragnie w szczególności zwrócić uwagę na poniższe zagadnienia:

a) Zgodnie z § 4 ust. 1 przedmiotowego rozporządzenia wszystkie przesyłki pocztowe są przedstawiane organom celnym przez urzędy pocztowe dokonujące wymiany poczty z zagranicą, do których zostały dostarczone bezpośrednio po wprowadzeniu na obszar celny Unii. W przypadku, gdy przesyłki pocztowe są, zgodnie z przepisami rozporządzenia, zgłaszane na dokumencie SAD albo drogą elektroniczną z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, przesyłki te, po dokonaniu przedstawienia, o którym mowa w ust. 1, powinny być dostarczone i ponownie przedstawione organom celnym, przy których funkcjonują urzędy wymiany poczty z

zagranicą właściwe ze względu na adres odbiorców przesyłek (§ 4 ust. 2). Ponieważ regulacja odnosi się do towarów nieunijnych, przemieszczenie musi odbywać się pod dozorem celnym, a więc być realizowane pod procedurą tranzytu (tj. etykiety, które zgodnie z § 3 rozporządzenia umieszcza na przesyłkach i towarzyszących im dokumentach operator wyznaczony). W porównaniu z dotychczasowym stanem prawnym, rozwiązaniem wynikającym § 4 rozporządzenia objęto nie tylko przesyłki pocztowe przeznaczone dla przedsiębiorców, ale także dla osób fizycznych, jako usankcjonowanie zwyczajowej praktyki postępowania organów celnych i pocztowych w tym zakresie.

b) W odniesieniu do przesyłek pocztowych korzystających ze zwolnienia z należności celnych i podatkowych wprowadzone zostały nowe uregulowania. W dotychczasowym stanie prawnym formalności celne w przypadku tych przesyłek polegały na przystawieniu na przesyłce pocztowej pieczęci organu celnego informującej o dopuszczeniu towaru do obrotu.

Znacznie zwiększony wolumen przesyłek podlegających odprawie celnej, który wpływa na wydłużenie obsługi odbiorców towarów, jak również nowe technologie opakowań, które niejednokrotnie utrudniają lub uniemożliwiają skuteczne naniesienie pieczęci na przesyłce, spowodowały wprowadzenie zmiany trybu postępowania w odniesieniu do tych przesyłek.

Art. 141 ust. 3 rozporządzenia delegowanego przewiduje, że towary w przesyłce pocztowej, które są objęte zwolnieniem z należności celnych przywozowych zgodnie z art. 23-27 rozporządzenia Rady (WE) nr 1186/2009, uznaje się za zgłoszone do dopuszczenia do obrotu z chwilą ich przedstawienia organowi celnemu zgodnie z art. 139 kodeksu, pod warunkiem, że organy celne zatwierdzą wymagane dane.

W wykonaniu powyższego przewidziane zostało, że towary w przesyłce pocztowej, w stosunku do których nie istnieje obowiązek uiszczenia należności celnych przywozowych i podatkowych, uznaje się za objęte procedurą dopuszczenia do obrotu, jeżeli po ich przedstawieniu organy celne nie postanowiły o poddaniu ich dalszej kontroli albo w wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Odformalizowany sposób postępowania określony tym przepisem będzie dotyczył więc zarówno towarów zawartych w przesyłkach pocztowych, które nie podlegają obowiązkowi uiszczenia należności celnych i podatkowych i nie zostały poddane kontroli, ale także sytuacji, gdy takie towary zostaną poddane czynnościom kontrolnym, np. otwarcie przesyłki i rewizja celna, ale nie zostaną stwierdzone nieprawidłowości.

Przepis ten nie obejmuje swoim zakresem przypadków, gdy w wyniku przeprowadzonej kontroli zostaną stwierdzone nieprawidłowości, skutkujące w szczególności zastosowaniem odmiennego trybu postępowania, adekwatnego do zaistniałej sytuacji (np. koniecznością

wystawienia „Dokumentu potwierdzającego dokonanie zgłoszenia celnego - obrót pocztowy (przywóz)” albo dokonania zgłoszenia elektronicznego/SAD).

Należy ponadto zaznaczyć, że jeśli przesyłki objęte zakresem § 5 ust. 4 rozporządzenia zostaną poddane kontroli celnej, np. otwarcie przesyłki i rewizja celna, ale nie zostaną stwierdzone nieprawidłowości, wówczas zastosowanie znajdą także przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 września 2015 r. w sprawie sposobu wykonywania kontroli przesyłek pocztowych (Dz. U. poz. 1465 z późn. zm.), które określają m.in. zasady przeprowadzenia czynności kontrolnych. Z § 4 ust. 3 przedmiotowego rozporządzenia wynika, że po przeprowadzeniu rewizji właściwy organ Służby Celnej na przesyłkach pocztowych otwartych do rewizji dokonuje adnotacji o przeprowadzeniu rewizji, wskazując podstawę prawną jej przeprowadzenia oraz przystawia pieczęć okrągłą „Polska-Cło”. Fakt przeprowadzenia przez organ celny czynności kontrolnych będzie więc odnotowywany przez organy celne na przesyłkach pocztowych stosownie do postanowień powyższego przepisu.

c) W sytuacji objętej zakresem § 6 rozporządzenia, w związku z tym, iż objęcie towarów znajdujących się w przesyłce pocztowej procedurą dopuszczenia do obrotu wiąże się z obowiązkiem zapłaty należności celnych lub podatkowych, funkcjonariusz celny oblicza te należności i wykazuje je na "Dokumencie potwierdzającym dokonanie zgłoszenia celnego - obrót pocztowy (przywóz)". Wzór tego dokumentu i instrukcja jego wypełniania zostały określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

d) Przepis § 7 rozporządzenia określa przypadki, w których zgłoszenie celne przesyłek pocztowych powinno zostać dokonane na dokumencie SAD albo z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego (tj. obecnie system CELINA). Są to przypadki gdy przesyłka pocztowa zawiera towary inne niż określone w art. 138 akapit pierwszy lit. e oraz f lub art. 144 akapit pierwszy rozporządzenia delegowanego.

Procedura postępowania z dokumentem SAD stanowi odzwierciedlenie dotychczasowych regulacji, natomiast nowością uszczegóławiającą ten obszar na gruncie regulacji dedykowanej *stricte* obrotowi pocztowemu jest odesłanie do dokonywania elektronicznych zgłoszeń celnych. W § 7 zrezygnowano z rozwiązania funkcjonującego na gruncie poprzedniego rozporządzenia, które pozwalało na wystawienie dokumentu SAD przez funkcjonariusza celnego w przypadku przesyłek pocztowych przeznaczonych dla osób fizycznych. W świetle nowych przepisów unijnych, brak jest podstaw prawnych do utrzymania takiego trybu postępowania, co oznacza, że w sytuacji konieczności dokonania zgłoszenia celnego z wykorzystaniem dokumentu SAD albo w formie elektronicznej, odbiorca przesyłki będący osobą fizyczną zobowiązany będzie dokonać takiego zgłoszenia na zasadach ogólnych, tak jak ma to miejsce w przypadku osób fizycznych, niekorzystających z usług operatora wyznaczonego.

Regulacje wprowadzane na gruncie omawianego rozporządzenia nie wpływają na wytyczne z zakresu formalności wywozowych, tranzytowych oraz dotyczących potwierdzenia statusu celnego, które zostały zawarte w udostępnionym w dniu 26.04. br. *„Materiale informacyjnym dotyczącym problematyki przedstawiania towarów i dokonywania zgłoszeń celnych w obrocie pocztowym, w kontekście zmian wynikających z wdrożenia Unijnego Kodeksu Celnego”*. W tym zakresie wytyczne pokrywają się z założeniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 sierpnia 2016 r. w *sprawie zgłoszeń celnych w obrocie pocztowym* i nie wymagają dodatkowego uszczegółowienia.

*Sporządzono w Departamencie Cel MF
Warszawa, 22.08.2016 r.*